

Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük Sergisi Açıldı

Yapı Kredi Müzesi, Alaca Höyük kazılarında çıkarılan arkeolojik eserlerin önemli bir bölümünü geçici süreyle müzesine taşıdı. Mustafa Kemal Atatürk'ün direktifiyle 1935 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk arkeoloğu Remzi Oğuz Arık ve etnolog Hâmit Zübeyr Koşay tarafından Çorum'da başlatılan ve Türkiye Cumhuriyeti'ni uluslararası alanda temsil eden ilk bilimsel kazı unvanına sahip Alaca Höyük eserleri, bu sergide ilk defa bir arada sergileniyor.

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ın işbirliğiyle Cumhuriyet'in 100. yılına özel hazırlanan *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük* sergisinin açılış tarihi olarak Ankara'nın Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti ilan edildiği gün olan 13 Ekim seçildi. Sergi 13 Ekim 2023 - 10 Mart 2024 tarihleri arasında Yapı Kredi Müzesi'nde ücretsiz ziyaret edilebilir.

1935 yılında başlatılan Alaca Höyük kazılarında açığa çıkarılan ve Türkiye'nin farklı müzelerinde korunan arkeolojik eserlerin önemli bir bölümü ilk defa bir arada sergileniyor. Sergi kapsamında Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Alaca Höyük Müzesi, Çorum Müzesi ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nden 235 arkeolojik ve etnografik orijinal eser İstanbul Yapı Kredi Müzesi'ne getirilerek kronolojik ve tematik bölümler altında sunuluyor. Türk Tarih Kurumu Arşivi'nden seçilen fotoğraflar ve Mahmut Akok tarafından yapılan orijinal çizimlerin bir kısmı da sergide yer alıyor.

Küratörlüğünü Nihat Tekdemir'in, bilimsel danışmanlığını ise Tayfun Yıldırım'ın yaptığı *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük* sergisi, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Yapı Kredi Müzesi'nin işbirliğinin bir ürünü. Serginin koordinatörlüğünü Bülent Gönültaş, Mehtap Ateş ve Nilüfer Babacan tasarımı ise Karşılaşmalar ekibi yaptı.

13 Ekim 2023 - 10 Mart 2024 tarihleri arasında İstanbul'daki **Yapı Kredi Müzesi**'nde

görülebilecek serginin halka açılış tarihi olarak Ankara'nın Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti ilan edildiği 13 Ekim belirlendi.

Ziyaretçileri Arkeoloji Şöleni Bekliyor

Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük sergisi ziyaretçilerine adeta bir arkeoloji şöleni sunuyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk arkeoloğu Remzi Oğuz Arık ve etnolog Hâmit Zübeyr Koşay tarafından 1935 yılında başlatılan Alaca Höyük kazıları Atatürk'ün önderliğinde başlatılan ulusal arkeoloji seferberliğinin ilk büyük ve modern kazısı unvanına sahip. Sergide Alaca Höyük kazılarıyla birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kazıları sayılan Ahlatlıbel, Etiyokuşu, Karaoğlan ve Trakya Vize Tümülüsü kazılarından çıkarılan eserler de yer alıyor.

Atatürk 1936 Yılı Meclis Açılış Konuşmasında Alaca Höyük Kazılarından Gururla Bahsetmişti

Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük sergisi Cumhuriyet'in ilk yıllarında Atatürk'ün önderliğinde başlatılan arkeoloji ve kültür seferberliğini de ele alıyor. Atatürk, 1 Kasım 1936 yılında TBMM'de yaptığı açılış konuşmasında Türk arkeologlarının Alaca Höyük'te elde ettiği başarıya dikkat çekmişti. Sergi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün TBMM'de yaptığı bu konuşmayla başlıyor: ***“Türk Tarih Kurumu'nun Alaca Höyük'te yaptığı kazılar sonucunda ortaya çıkardığı 5500 yıllık maddi Türk tarih belgeleri, cihan kültür tarihinin yeni baştan incelenmesini ve derinleştirilmesini gerektirecek niteliktedir.” (1 Kasım 1936, Atatürk)***

Sergide ayrıca 1936-1939 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk metodik klasik kazılarını yapan Arif Müfid Mansel tarafından Kırklareli Vize tümülüslerinden çıkarılan Roma Dönemi arkeolojik eserleri de yer alıyor. Mansel'in Vize tümülüslerinde yaptığı kazılarda ortaya çıkarılan eserleri Atatürk hasta yatağındaiken görmek istemiş ve bunlar 1938 yılı sonbaharında Dolmabahçe Sarayı'na getirilmişti. Atatürk'ün bu eserleri dikkatle incelediği, sergide yer alan leylek ve tilki tasvirli altın yüzüğü parmağına taktığı ve Arif Müfid Mansel'e dönerek ***“Kazılara devam ediniz, memleketimizin kültür zenginliklerini daha çok bulacaksınız”*** dediği aktarılmaktadır. Atatürk'ün ömrünün son günlerindeki bu olay onun arkeoloji ve tarih araştırmalarına yönelik ilgisinin derinliğini gösteriyor. *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük* sergisinin, hem Atatürk'ün hem beraberindeki Cumhuriyet kadrolarının, arkeoloji gibi spesifik bir alandaki vizyonlarını ve yetkinliklerini ön plana

çıkarması sergiyi özel bir konuma yerleştiriyor.

Sergi Yapı Kredi Kùltür Sanat'ın Üç Katına Yayılıyor

Türk arkeologlar tarafından bilimsel yöntemlerle yapılan Alaca Höyük kazılarında açığa çıkarılan ve Hatti uygarlığına ait, son derece zarif işlenmiş gümüş kakmalı tunç geyik ve boğa heykelleri, güneş kursları, idoller, altın takılar, testiler, kadehler ile Anadolu'da Hattiler sonrası tarih sahnesine çıkan Hititlere ait arkeolojik eserlerin yer aldığı sergi Yapı Kredi Kùltür Sanat'ın üç katına yayılıyor.

Serginin ilk katında Atatürk'ün isteğiyle satın alınan ve Alaca Höyük kazılarının ilk yıllarında kullanılan bir dekovil (vagon) ziyaretçileri karşılıyor. Ayrıca Yapı Kredi Müzesi sikke koleksiyonu içine yerleştirilen ve sikkenin atası sayılan Alaca Höyük buluntusu bronz bir ingot (külçe) da bu katta görülebiliyor.

İkinci katta Cumhuriyet Dönemi Türk arkeolojisinin gelişimi, Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Anadolu'da ve Trakya'da yürütölen arkeolojik araştırmalar, Çorum/Alaca Höyük yerleşiminin kùltür katmanlarıyla Kızılırmak Kavisi içindeki Hatti dünyasının etkileyici ortak kùltürü, halk ve yönetici sınıfın yaşamı ve ölü gömme gelenekleri orijinal eserler ve bilgi panoları eşliğinde ziyaretçilere aktarılıyor.

Üçüncü katta ise Hititlerin Alaca Höyük anıtsal mimarisinde ve heykeltıraşlığında ulaştıkları sanat düzeyi, doğal çevreyle kurulan bağ, dinsel, gündelik ve sosyal yaşama dair buluntular tematik bölümler halinde sunuluyor. Bu katta ayrıca insanlığın yaklaşık 6000 yıldır süregelen konut mimarisi ve gündelik eşya kullanımına dair alışkanlıkları karşılaştırılıyor, Anadolu'nun çağlar boyunca devam eden kùltürel sürekliliği arkeolojik ve etnografik objeler üzerinden vurgulanıyor.

13 Ekim 2023 - 10 Mart 2024 tarihleri arasında ücretsiz ziyaret gezilebilecek olan *Bir İdealin Peşinde: Atatürk ve Alaca Höyük* sergisinin Yapı Kredi Yayınları tarafından Türkçe ve İngilizce bir sergi kitabı da yayımlanacak. Sergi ile aynı isimli bu kitapta Hatti, Hitit uygarlıkları ve Alaca Höyük konusunda çalışmalar yürüten araştırmacılar tarafından kaleme alınan 25 akademik makale var.

Ziyaret Saatleri

Hafta içi: 10:00 - 19:00

Cumartesi: 11:00 - 19:00

Pazar: 12:00 - 19:00

İstiklal Caddesi No: 161

34433, Beyoğlu / İstanbul

<https://sanat.ykykultur.com.tr/sergiler?muze=1>